

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Francisci Bonaldi Societatis Iesv Theologi, Divina
Ecclesiae Oeconomia**

Bonald, François

Coloniae, 1611

XL. De vtilitate præceptoru[m] Ecclesiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48916](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48916)

CAPVT QVADRAGESIMVM.

De Vtilitate praeceptorum Ecclesiae.

DEuenimus nunc ad vltimum ge-
 nus institutionum Ecclesiastica-
 rum, quæ sunt quædam præcepta ab
 Ecclesia sanctissime constituta, quam-
 uis carnalis libertatis nimij amatores
 hoc negent, conati ea euertere per li-
 bertatem Christianam, & vt sibi ma-
 gis adulentur, Sanct. Paulum à suis
 partibus stare aiunt, cum dicit, *Vbi spi-
 ritus ibi libertas: & alibi, Non sumus fi-
 lij ancilla sed libera, Iterum, Nolite ite-
 rum inigo seruitutis contineri.* Verum
 nimium creduli seipso fallunt; Pau-
 lus enim illis locis satis explicat, se
 non loqui de libertate carnis, sed de
 libertate, primò à peccato, Nam ad
 Romanos ait, *Liberati à peccato, serui
 facti estis iustitia.* Secundò de libertate
 à lege Moysaica, quoad quædam præ-
 cepta moralia, licet enim hæc præce-
 ta bona essent, vt inquit Augustinus,
 tamen ipsa lex pro implendis præce-
 ptis, nullum auxilium conferebat,
 quod tamen in lege gratiæ fit; & hoc
 insinuat Apostolus, cum ait, *Vbi spiri-
 tus,*

2. Co. 3.
 Gal. 4. 5.

Rom. 6.

Aug. de cō
 uent. c. 3.

*rus, ibi libertas: Tertio, de libertate à
 cæremonijs eiusdem legis, quæ im-
 pleta difficillimæ erant, de quibus S. 1. Pet. 2.
 Petrus loquebatur dicens, Quid ten-
 tatis Deum imponere iugum super cerui-
 ces discipulorum, quod neque Patres
 nostri, neque nos portare potuimus.
 Vult ergo Paulus Christianos liberos
 esse à iugo, & obligatione legis Moy-
 saicæ; non tamen Euangelicæ, ideoque
 S. Petrus Christianis aiebat. Subditi e-
 stote omni humana creatura propter
 Deum, siue regi quasi præcellenti, siue du-
 cibus tanquam ab eo missis ad vindictam
 malefactorum, laudem verò bonorum,
 & infra, Quasi liberi, & non quasi vela-
 men habentes malitiæ libertatem, sed si-
 cut serui Dei. Quod ipsum ad confusi-
 onem eorum, qui carnali suæ libera-
 ti ex Apostolo patrocinium quærunt
 ipse Paulus explicat, cum ait, Vos in li-
 bertatem vocati estis fratres, tantum ne
 libertatem in occasionem detis carnis:
 Vult quidem Apostolus nos gaudere
 ea libertate, qua liberavit nos Chri-
 stus, non tamen existimare familiam
 Christi absque lege, legisue obligati-
 one esse.*

Diximus supra Ecclesiam similem esse regno: in omni autem regno, & Repub. benè ordinata, necessarium est præter legem naturalè, alias quædam speciales leges esse; ergo etiam in Ecclesia præter legem euangelicam, quæ generalis est, oportet alias quædam particulares esse.

*Cum sit
leges con-
dere.*

Harum autem legum institutio nõ privati alicuius hominis, sed Magistratum est: Privati enim ob privata quædam commoda, varijs affectionibus in partes inclinantur, quod publicis personis non contingit, qui solum commune bonum intendunt: Hi itaque ex lege illa generali seu naturæ, seu euangelij particulares alias deducunt, easque iuxta rationis dictamen, certis casibus accommodant: Neque tamen per hoc dulce iugum Domini aggrauant; nam licet Prælati Ecclesiarum plurimas leges, ut patet ex iure canonico, condiderint; tamen solum quinque, aut circiter vniuersos Christianos concernunt; aliæ enim, aut conditionales sunt, aut iudiciales, aut censuras continent, quæ eos solum obligant, qui conditionem suscepe-

*Vide Bel-
lar. 5. Ec-
cl. 5.*

ceperunt, officium iudicis Ecclesiastici administrat, aut delictum aliquod, quod censuram annexam habet commiserunt.

Illa autem quinque præcepta non tam nouum onus imponunt, quam tempus quo diuinum præceptum impleri debet determinant, quod manifesta deductione apertum fiet. In primis itaq; certum est, aliquando ex iure diuino cultui Dei vacandum esse: cum autem eodem iure tempus non sit determinatū, necesse fuit illud ab Ecclesia determinari, quæ Dominicā & festos dies sanctificari iussit. Secundō, iuris quoque diuini obligatio est, Deo sacrificium offerri; & quia hoc etiam populo commune est, necesse est eos aliquando huic oblationi interesse; adeoque conueniens erat statutum aliquod Ecclesię esse, quod hęc obligationē ad Dominicos & Festos dies determinaret. Tertio, certum etiam est ex diuino iure, nos ad ieiunium & abstinentiam teneri, licet idē ius nullū certū ieiunandi tempus, aut modū præscribat: quare præceptū Ecclesię certas Festorū Vigiliis, Qua-

V S

tuor

*Præcepta
Eccles.
plus sub-
leuare quā
grauare.*

tuor tempora, & Quadragesimam designat. Idem de confessione & Communionem dici poterit; utramque enim ut supra potuit Christus iussit, licet nullum determinatum tempus præfixerit, Ecclesia conuenienter statuit, ut saltem semel in anno omnes Christiani, qui ætatem habent confiteantur, & circa festum Paschæ communicent. Nullum itaque nouum grauamen hæc præcepta fidelibus imponunt, imò impositum diuina lege pondus alleuant; nam tempus designant, quo ei legi satisfaciendum sit, ne nos de eo scrupulosè & anxie inquiramus.

*Ecclesia
quosdam à
suis præ-
ceptis ex-
cepit.*

Licet autem hæc præcepta iustissimis de causis vniuersis Christi fidelibus sint præscripta; tamen Ecclesie Matris nostræ bonitas, pro innata sua misericordia, certis temporibus, legitimis de causis, quosdam ab horum obligatione excepit; quod Synagoga Iudaicæ filijs non contigit: illa enim ad legum suarum obseruantiam adeo rigidè, & absque excusatione urgebat, ut quidam paucula ligna Sabbatho ob hoc neci sit datus: Non tamen
hoc

hoc ideo dixerim, vt quis putet liberum sibi esse præcepta Ecclesiastica obseruare; nam contrarium volo, & dico omnes, & singulos teneri ea non contemnere; sed suo tempore, ac loco implere, contemptus enim legum in genere prohibetur, & præcepta Eccle

Austor. li. 10. c. 9.

Philosophus, *omnis lex vim coercendi habet.* certum quoque est, vt supra de auctoritate legum agentes, te-
 gimus omnia mandata prælatorum à Deo esse, siue immediatè, siue mediantibus illis, quos ipse in prælatura & dignitate Ecclesiastica constituit; quicumque itaque horum mandatum infringit, & violat etiam Dei præceptum prætergreditur, ac proinde peccat, poenamque meretur; Ideoque in Deuterono. dicit Deus, *Qui autem superbierit nolens Sacerdotis obedire imperio qui eo tempore ministret Domino Deo tuo, ex deceto Iudicis morietur homo ille & auferas malum de Israel.* Et Christus Petro & reliquis Apostolis ait: *Qui vos audit, me audit: qui vos spernit me spernit, quod vt benè docet Chr. nõ so-
 lū. de auscultatione Euangelij, sed etiã*

Deuter. 17.

Matth. 16.

Chrysof. Hom. 33.

in Act.

obedientia prælatis debita intelligitur; qui enim Prælatis non obedit, nec Deo obedit, qui eos constituit, & se pœna dignum facit; Ideoq; Apostolus præcæstatur dicōs, *omnis anima potest. a. tribus sublimiorib. subdita sit: Non est. potestas nisi à Deo: Quæ aut à Deo sunt, ordinata sunt: Qui autem resistunt ipsi sibi, damnationem requirunt.* Similium lo-

Rom. 13.

1. Cor. 11. 1.

Tessal. 4.

2. Tessal.

3. Basil. o.

rat 2. de

Ieiun. Hi-

er. ep. ad

Marcell.

Ambros.

Ser. 25.

Roma. 13.

am.

Neque hoc cuiquam durum, aut graue videbitur, si benè consideret hæc præcepta nihil aliud esse, quam determinationes quasdam, quæ tempus, modumque præscribant quod DU MANDATA impleri debeant, imò deprehendet ea ipsa calcaria esse, quæ nos ad fructum diuinorum mandatorum carpendum excitent ac stimulent: fructus dico, quos excele-

Utilitas

mandato-

rum Eccle.

brati.

bratione festorum, Missæ, officiorum Ecclesiasticorum, ieiunio, confessione, & communione percipimus: Euidens enim est, quod homo nisi his præceptis excitaretur, facile officij sui obliuisceretur, negligeretque Deo vacare, confiteri, communicare, Missam audire, & ieiunare, cum è contrario his quasi calcaribus stimulatus, talibus exercitijs sibi vacandum esse statuit; atque ita merita sibi accumulat, & spiritualem consolationem acquirit.

Agnoscentibus itaque nobis horū præceptorum tantam utilitatem esse, summa vi annitendum erit, vt læti, promptique, ea obseruemus, non aliter ac si immediatè à Deo præscripta essent, non expectantes donec censuris, & pænis Ecclesiasticis eò cogantur. Ecclesia, quæ nobis hæc præcepta dedit, mater nostra est, cui non timore, quod seruorum; sed amore, quod filiorum est, obedire tenemur.